

JOSEPH, ASIAK-NDAP

Genesis 40:1-23; 41:1-36

QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 35

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Diọñọ enye ke kpukpru usuñ fo, ndien enye eyeneñere usuñ fo onim” (Mme Ñke 3:6).

I Mme Ndap Nditọ-Ufọk Pharaoh Ye Nte Mmọ Ekesude

- 1 Esin andikama-wine ye andinam-uyo ke ufọk-ñkpọkọbi koro mmọ ekeduede Pharaoh, Genesis 40:1-4; Number 32:23
- 2 Ndap mmọ esin mmọ ke ọkpọsọñ ekikere ndien mmọ eneme enọ nsaña ñkpọkọbi mmọ, Joseph, Genesis 40:5-8
- 3 Joseph, ata owo Abasi, ọnọ Abasi ubọñ ke abaña edisiak mme ndap, Genesis 40:8
- 4 Andikama-wine etiñ ndap esie ndien Joseph asiak enye onyuñ ebeñe enye ndifon ido ye imọ ke ini iso, Genesis 40:9-15
- 5 Andinam-uyo etiñ ndap esie, Joseph onyuñ akabare enye, Genesis 40:16-19
- 6 Mme ndap oro ema esu, edi ema efre Joseph ke isua iba, Genesis 40:20-23, 41:1

II Ndap Pharaoh Ye Edikabare Esie

- 1 Ndap Pharaoh iba emi mme mbia-idiọñ mikekemeke ndisiak ema etimere spirit esie, Genesis 41:1-8
- 2 Akama-wine eti Joseph onyuñ ayarare ndudue esie ọnọ Pharaoh, Genesis 41:9-13
- 3 Eda Joseph edi ke iso Pharaoh, Pharaoh onyuñ etiñ mme ndap esie, Genesis 41:14-24
- 4 Joseph asiak mme ndap oro, onyuñ ọtọñọ ntak ọnọ Abasi ọyọhọ ukpono ye ubọñ, Genesis 41:16, 25-32; Daniel 2:27, 28
- 5 Joseph, emi kpukpru ini edide owo ntiñ-enyin, ye anam-akpanikọ eteme Egypt ata eti usuñ ubọhọ ke abaña ini akañ, Genesis 41:33-36; 39:2-6; Mme Ñke 9:10.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ke kpukpru mbuk ikọ Abasi ye mbuk ñkpọ-ntibe ererimbot, iduhe enye emi eyede, enyenede mbom onyuñ enyenede ukpep-ñkpọ nte mbuk uwem Joseph, ke esiode ñwọrọ-nda uwem Jesus, Ọbọñ nnyin efep. Ndusuk, mbuk idiok Udọ ke Obufa Ediomini ekpere se edade edomo idaha emi mbuk uwem Joseph akamade, edi ikemke ye uyuhọ emi mbuk emi ọnọde.

Utọ eti uwem nte eke Joseph anana eti eti tutu uwem esie nte uwut-ñkpọ ke mme emana, ekpere ndinana mbiet. Kpukpru owo ema enye, ekese enyuñ edara enye, edi ata ekpri ibat emi ekotde ebaña edisana ye ñwọrọ-nda eti uwut-ñkpọ emi uwem esie akamade ekpebe enye.

Enye ekpere ndibiet owo efem emi okodude ke ini ukperedem mbuk Israel: owo Abasi ye ada idaha ukara ke Babylon, kpa Daniel. Ekemum mmọ mbiba nte mbuot-ekọñ ke uyen mmọ, edi mmọ esuk edi mkparawa nti uwut-ñkpọ. Mbiba ekenam utom ke okure ndidem mmọ, edu ndisana uwem ke idut ukpono-ndem, ekọbọ mmọ ke ikpikpu, edi mmọ emum mfon Abasi mmọ ekama ke kpukpru idaha. Ema emenere mmọ mbiba itie nte mme andikara oto ke ifiok Abasi ndisiak mme ndap, ndien mmọ ekekabare edi ata ikpọ owo ke idaha ukara.

Ekesin Joseph ke ufọk -ñkpọkọbi, ndusuk ke obube, ndusuk ke ibio ini, edi nnyin imokut ite ke ido owo Abasi esie ekesin ekpeme-ufọk-ñkpọkọbi ama enye. Enye ama akabare edi ibuot ọnọ mbon utom ete ufọk ukpeme onyuñ edi andise kpukpru se ete ukpeme enyenede. Nnyin ikot ñko ite ke ema ekọbi owo iba efem do ye enye. Mmọ ekedi etubom mme andikama-wine ye eke mme andinam-uyo ke ufọk Pharaoh, emi ekeduede Pharaoh ke usuñ nte mmọ ekedotde ndibọ ufen idiok-ñkpọ mmọ. Nte nnyin ifiokde, Joseph ikanamke baba idiok-ñkpọ kiet, ekenyuñ esin enye ke ufọk-ñkpọkọbi oto edidori ikọ emi ñwan Potiphar, ete ufọk esie okodoride enye.

Ndusuk mmọ emi ekpepde Ñwed Abasi ekut ñkpọ ndida ndomo nte uwem Joseph ebietde eke Andinyaña nnyin. Edi akpanikọ ete ke mbiet emi edu, ke mbiba ikanamke idiok-ñkpọ, ñko, mbiba ekebọ ufen idiok-ñkpọ mbon efem; ke itie ufen mmọ mme anam idiok iba ekedu ye mmọ, ndiọi owo emi ekedotde ufen.

Ke okoneyo kiet, mme nsaña ñkpọkọbi Joseph mbiba ema edaba ndap, emi mikedighe ikpikpu ndap koro ekesinde owo iba emi ke ọkpọsọñ ekikere. Ekeme ndidi ke mmọ ema ekere ete ke mme ndap oro enyene akpan

ṅkpọ emi mmọ eworode, koro ke ini Joseph odukde etiene mmọ, enye okokut nte mmọ efuhode, ke eseme ebaña nte mmọ ekpenyenede ifet ndikut asiak-ndap emi akpanamde mmọ efiok se mme ndap oro eworode. Edi Joseph anam ṅkpọ ndimen mfuhọ mmọ mfep, koro enye odohode ete, “Nte idighe Abasi asiak ndap?” Enye ama anam mmọ ekut akpanikọ ke mme ikọ oro, ndien sia mmọ ema ekefiok ete enye edi owo Abasi, mmọ ikabiatke ini nditiñ ndap mmọ nnọ enye nnyuñ nnyime se enye akakabarede. Etubom mme andinam-uyo ama okut ete ke se ekekabarede enọ andikama-wine ofon, enye ṅko onyuñ etiñ ndap esie onọ Joseph, ke ofiokde ete imọ ṅko iyebo nnen-nnen erikabare ito owo emi kpukpru mmimọ imade.

Ṇkukure ebeñe emi Joseph ekebeñede nte utip ekedi andikama-wine nditi enye ke ini Pharaoh edifiakde emenerede enye onim ke itie esie, ke ndibeñe Pharaoh ndifiak ṅkop ikọ Joseph man efiok ebaña unana ndudue esie enyuñ enọ enye ubohọ. Ndusuk Joseph nte esen-owo ikekemeke ndinyene baba unen kiet emi owo ṅkpokobi idut oro ekpenyenede ke idut emi edidem ufik akakarade. Joseph okpokut ukut ke ufok-ṅkpokobi tutu akpa, ibohoke Pharaoh enyene ifet ndikop ikọ esie, ndien enye ndikpenyene utọ mfoniso oro edi enye ndinyene owo emi amade enye ekeme ndinam mkpe-ubok mbaña enye ke iso idiok andikara oro.

Nnyin imokut ṅko ke edinam andikama-wine, akpanikọ edisana Ṇke emi: “Edi mbom mme idiok owo edi mfiomo” (Mme Ṇke 12:10). Ema esio enye ke ufok-ṅkpokobi enyuñ emenere enye edori ke itie ukpono esie ke ndinam ṅkpọ nnọ edidem, edi enye ama efere owo emi akañwamde enye ke ini nnan-enyin esie.

Kpukpru nti ṅkpọ ke ererimbot eto Abasi, koro nnyin ikot ke Ṇwed Abasi ite: “Kpukpru eti erinọ ye kpukpru enọ eke efonde ema eto ke enyof” (James 1:17); eto Abasi, Ete, “Emi anamde utin Esie asiaha onọ mme idiok owo ye nti owo, onyuñ anamde edim edep onọ ndinen owo ye mme anam ukwañ-ido” (Matthew 5:45).

Nnyin inyene ndikom Abasi ke kpukpru nti ṅkpọ, kpukpru ini idaresit ye idara, kpukpru usen emem emi ererimbot efiokde, kpukpru ibifik ye kpukpru udia ye ediñwof ṅkpọ emi ibode. Edi, edi ekpri ibat owo ekom Abasi ke ekese mfon emi nnyin ibode ke usen ke usen! Owo, ke itie idiok-ṅkpọ esie toto ke emana inyeneke esit ekom; edi ke ini ima Abasi edide, okpuhore enye uduot idiok-ṅkpọ oro. Anditiene-Christ onọ Abasi ekom kpukpru usen, kpukpru ini, ke kpukpru edidiñ emi enye obode. “Edat esit kpukpru ini; ekudop akam; enọ ekom ke kpukpru ṅkpọ; koro emi edi se Abasi amade mbufo enam ke Christ Jesus” (1 Ṇwed Thessalonica 5:16-18).

Owo ikemeke ndibiom Joseph ikpe ke ndinin ebeñe ke iso andikama-wine emi man oto do enye obohọ. Ke ini owo odude ke akamba ukut edi ata okposof ṅkpọ ndikut nte idomo oro ekemede ndisaña ñkekem ye nsinsi uduak Abasi, edi Ikọ Esie osofon onọ nnyin ete, “Kpukpru ṅkpọ esaña otọ kiet enam ufon enọ mmọ eke emade Abasi” (Ṇwed Mbon Rome 8:28); ndien edieke nnyin idude ke ubok Abasi ye ke uduak Esie, eyenyaña nnyin osio ke ukut ye ubiak nnyin ke edikem ini, ye akpan edidiñ emi otode Andinọ kpukpru nti enọ ye enọ eke efonde ema. Ndien nte nnyin isede se iketibede ke edem, nnyin iyekeme ndikut nte Abasi okonyimede otibe ke ntak ubof Esie ye ndinam uwem nnyin, mme, uwem mmọ efen efon ema.

Ubohọ ama edi ke ini Abasi. Enye ama anam akpanikọ onọ Abasi, okposuk edi nte idorenyin okpude, ndien Abasi okut ete ke imekeme ndidori-enyin ke enye. Ndusuk owo edi nti nditọ Abasi ke ini mmọ enyenede ndibere ofuri ofuri ke Abasi man edu uwem, edi mmọ efere Enye ofuri ofuri ke ini ṅkpọ ofonde. Abasi oyom mme owo emi edimade Enye, enam ṅkpọ enọ Enye, enyuñ ekpono enye; idighe ke ini mmọ eberede ke mfon Heaven -- enyene odudu, uko, mme ibifik uwem ikpon-ikpon, edi mmọ emi midifreke Enye ke adañaemi ṅkoñ-ṅkan ubof, mfoniso ye mme edidiñ ererimbot emi esimde mmọ. Ndien Abasi ama okut ete ke Joseph edi utọ owo oro; ntre ke enye ama okokut ukut ke ekpri ini, enam enye ofon ama, osofon ada, esofon enye idem enyuñ enam enye osuhore etie oto ke mfon Abasi, Emi enye akamade.

Mme ndap oro Abasi okonode Pharaoh ekeda enọ ṅkpọ: akpa, mme enañ emi enyenede isek ye mme enañ emi etiede okpo-okpo; ndien ibokpot eke edofode enyuñ efonde ye ibokpot eke midofoke. Ke mbiba, eke etiede okpo-okpo ye eke midofoke ekemen eke enyenede isek ye mmọ eke edofode emen inyuñ inyeneke mfon-idem. Edikabare ndap emi Abasi okonode Pharaoh ebe ke owo Esie Joseph ekedi, ke isua eduek itiaba eyedu emi isua akañ itiaba editienede. Ekut ete ke utọ ndap iba emi ekeme ndiwut ete ke idiok ini eyetuk kpukpru oruk utom inwañ. Ndap eke enañ ekewut ete ke mme ufene eyewak ke akpa ini, ndien esuhore enyuñ ediọ ke akpatre ini tutu mmọ idifonke nte udia inọ mbon obifon; ke ini ndap eke ibokpot owutde ete se itode ke inwañ mme mkpasip ye ikof eyekori akamba ke akpa ini edi ekpaña ke ufiop ofim emi otode utatan edem usiaha-utin ke ukperedem.

Inyañ Nile ekedi usuñ uforo isof Egypt. Inyañ emi ndiyohọ mbe adaña esie ke ndusuk ini ke isua ama ada mbat oto ke mme enyof obot osuhore okoro ye mmof edinam una-isof otim ofon ekem nte ekemede nditọ inwañ ke ini ke ini, emi, ke esiode enye efep, isof oro akpasasat inyuñ inohọ mbuñwum. Idiof akpanikọ emi mme enañ ekeworode ke mmof ekeme ndiwut ete ke mme edidiñ isua eduek etot eto mmof inyañ emi ebede adaña esie, ndien akañ mme isua unana mmof eto emi Inyañ emi minohọ isof edidiñ esie. Ke idem eyo emi, mbon Egypt ebere-idem ke Inyañ emi tutu esime idaha emi mmọ ekemede nditiñ mbaña mme mfri inwañ ye mme udori emi otode mme utom inwañ eken eto idaha emi mmof emi ofode okosim ke mme ini esie. Ṇkoñ-ṅkan idaha

mmõñ emi ọfõnde akan ke ebiet kiet nte ata-ifiok kiet etiñde ke isua ifañ emi ebede, edi ñkpọ nte ikpat 24; ndien edieke mmõñ emi edide ikpat 18 kpọt, enyene ndifiok ete akañ ke edi. Biõñ eyedu ke ini mmõñ adade ke ikpat 19, me ikpat 20, edi kpukpru owo ekop inem esit ke ini mmõñ oro osimde ikpat edip ye kiet. Ke osimde ikpat edip ye iba ye ubak enyene ndifiok ete ke isõñ ada ke eti idaha. Ndien ke mmõñ edokde esim ikpat edip ye inañ, ofuri owo ekeme ndinyene kpukpru nti ñkpọ uwem emi.

Joseph afiak ayak ọyọhọ ukpono ye itoro ọnọ Abasi ke edisiak mme ndap oro, ndien ke nda usuñ Spirit Abasi, eteme ata eti usuñ nte edisañade enyaña ofuri ererimbot ke utọ idiok ini emi editienede mmọ ke ini iso. Enye ikanamke emi ye ekikere kabaña ufọn idem esie; koro ke usuhọre itie esie nte esen-owo ke esen idut ye nte owo ñkpọkọbi do, enye ikpekemeke ndinim ke akpanikọ ete eyenọ imọ utọ itie utom oro. Ke ukpep-ñkpọ ini iso nnyin iyekut nte ekedade itie oro efọn mfọn ye enye, ye nte enye ekekemde ke itie oro onyũñ asañade ke akpanikọ anam mme utom esie ke iso owo ye ke iso Abasi.

MME MBUME

- 1 Nso idi ntak emi ekesinde Joseph ke ufok-ñkpọkọbi?
- 2 Nso utom ke Joseph ekenyene ke abaña mme nsaña ñkpọkọbi esie iba, etubom mme andikama-wine ye etubom mme andinam-uyo Pharaoh?
- 3 Tiñ mme ndap mbon ñkpọkọbi iba emi.
- 4 Joseph ọkọnọ anie ubọñ ke nnen-nnen edisiak ndap?
- 5 Nso mfọn-ido ke Joseph ekebeñe etubom mme andikama-wine?
- 6 Nso utip ke Joseph ọkọbọ mbon ñkpọkọbi iba emi ke edisiak ndap esie?
- 7 Tiñ nte mme ndap Pharaoh ekesañade.
- 8 Nso ekedi edisiak ndap emi Joseph ọkọnọde Pharaoh?
- 9 Nso idi ntak emi nditọ Egypt ke eset eketuakde ibuot enọ Inyañ Nile?
- 10 Ewe Anditiene-Christ efen ekesim akamba itie ke ukara idut mme okpono ndem oto ke edisiak ndap?